

Romanian A: literature – Higher level – Paper 1
Roumain A : littérature – Niveau supérieur – Épreuve 1
Rumano A: literatura – Nivel superior – Prueba 1

Friday 8 May 2015 (afternoon)
Vendredi 8 mai 2015 (après-midi)
Viernes 8 de mayo de 2015 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a literary commentary on one passage only.
- The maximum mark for this examination paper is **[20 marks]**.

Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire littéraire sur un seul des passages.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[20 points]**.

Instrucciones para los alumnos

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario literario sobre un solo pasaje.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[20 puntos]**.

Analizați literar **unul** din următoarele pasaje:

1.

...O carte despre suflet, nu că nu face să fie scrisă, obiecta Ferdinand Sinidis, dar literele paginilor ei sunt câteodată atât de aburite, încât trebuie citite pe dedesubt, ceea ce nu se prea obișnuiește.

5 E a treia față din tripticul care trebuie împlinit din carne, vin și duh și se poate încheia, cocoțat pe muchia unui povârniș de munte.

Prin fereastra larg deschisă a căsuței spânzurate vezi Posada, risipită în valea adâncă, până dincolo, peste pârâu, pe unde trenul trece ca o jucărie, ce totuși nu se vede niciodată întreg, din cauza frontonului verde al arborilor laterali, cu ramuri clătinate de adieri.

10 De sus, de la casa lui Anton Peticilă, poți urmări leșinul unui arbore, atins la măduvă de sulița fierbinte a soarelui.

Ceva mai târziu, norii din spate acoperă [...] coama peretelui împădurit din față.

Ploaia vine, mai întâi pe furiș, apoi degenerază într-un cântec monoton.

15 Pomii treziți dintr-o lungă toropeală salută înviorați, în dreapta și în stânga, cu legănări de creștete. Zigzagul fulgerător, galben crapaă pânza cenușie și trage după el o imensă prăvălire de tunet necăjit. Cerul albastrit rămâne locului. Ultima cârpă zdrențuită și murdară de nor cenușiu gonește la vale, împinsă de vânt.

20 Trenul suie. Dihania de metal își trage sufletul, cu horcăit în respirație. Când coboară însă alunecă hoțeste, ca un șarpe negru. Zgomotul de tăvălug al roților îmbucate fier în fier se confundă cu fâșâitul pârâului ce curge paralel, până când locomotive se dă în petec, cu un țipăt de alarmă. Îl văd de sus, cum parcurge șinele, ce par un șiret negru, scurt, trasat în curbă, între cele două grupe de arbori împliniți.

Dincolo de terasament, se înalță pădurea celuilalt munte, care închide decorul, ca un perete confecționat dintr-o grămadă deasă de urși de catifea, cu spinările bombate în toate nuanțele de verde.

25 ...O carte despre suflet nu are nici un rost, numai dacă nu cuprinde duh din scoarță în scoarță, chiar și atunci când cel ce o scrie, consumat de o flacăra mistuitoare, caută să-și stârpească propriul suflet. Nu este deloc plăcut să scrii o asemenea carte. E preferabil să te joci cu un pumn de diamante și să le răstorni dintr-o palmă în cealaltă, când soarele scapără scânteii în boabele de preț, vânturate cu îndemânare.

30 Câteodată, scânteierea lor mă înșală, după cum adeseori privighetoritul se confundă cu schelălăitul unui cățel. E un punct negru în fațeta unui brilliant, e o pozna a sufletului.

...Mereu frământat de asemenea nimicuri, în cartea despre suflet sunt redus să zugrăvesc, în locul istoriei unei vieți frumoase, povestea adevărată a unei admirabile, dar triste morți.

35 ...Acuma cred că înțelegi mai bine de ce nu voi face niciodată "carieră de scriitor", deși am vocație, mai adăugase Ramses Ferdinand Sinidis repezindu-se la geamantan, pe care îl deschise, ca să arunce în el cu febrilitate nejustificată întregul său bagaj.

H Bonciu, *Pensiunea doamnei Pipersberg* (1936)

2.

Începutul începe cu în sfârșit

1.
iubirea noastră.
nu poate fi comparată
cu o frunză căzătoare ce strălucește
roșu până atinge pământul.
- 5 pomul în care se coc stelele se usucă.
în ochi lumina veștejită dezvăluie
un interior de plumb prin care
circulă curentul de plumb
topit în miocardul de plumb firește
- 10 al inimilor noastre confundate cu
cascada substanțelor chimice. Pe suprafața
lor ca niște sugative sigilate în alte
sugative hârtia în care am împachetat cadoul.
și toate trase în vidul din piept.
- 15 un vid ce cu timpul va fi absorbit.
2.
cum plecăm unul din celălalt?
nu știu. nu am găsit nicio ușă.
ea nu există. căutarea ușii este ușa.
cotrobăind ies și rămân acolo.
- 20 înțepenit în ieșire.
3.
văzută de sus cobra semăna cu o pisică
de mare eșuată cerând indiscutabil ajutor.
- i-am smuls acul otrăvitor și ea m-a mușcat.
din colți mierea generală a țâșnit în mine
- 25 ca raza unei lanterne folosită în autopsie
otravă dulce și mătăsoasă
moarte fericită. [...]

George Vasilievici, *Începutul începe cu în sfârșit* (2009)
